

האשה נקנית פרק ראשון קידושין יח.

עין משפט נר מצוה

א [מיי] פ"ו מהל' נחלות
הל' יב טושי"ע ח"י"ט סי'
רעפ סעי' ב':
קעג ב מיי פ"ד מהל'
עבדים הלכה ז:
קעד ג מיי פ"ג מהל'
נגזבה הלכה יב
סמג עין ע"א:
קעה ד מיי שם הל' טו:
קעז ה מיי שם הל' יד:
קעז ו מיי פ"ד מהל'
עבדים הלכה ז
סמג עין פ"ה:
קעה ז מיי פ"ג מהל'
אישות הלכה יא
ופ"י שם הלכה יא סמג
עין מח טושי"ע ח"י"ט סי'
לו סעיף ג:
קעט ח ט י מיי פ"ד
מנהלות עבדים
הלכה יג:

באן שהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה. פי' בקונטרס או רוח חכמים נוחה הימנו ומימנה דכפיק מי שמת (ב"ב קמט). גבי עובדא דאיסור גיורא ה"ל תליסר אלפי זוזי זי רבא פי' צפקדון כי קא שכז קאמר רבא רבא היכי ליקניהו רב מרי להנהו זוזי וכו' משמע דרבא לא רצה לשלם לרב מרי דז רחל וכל אלא

ולידתו בקדושה. היכא לידתו של בן בקדושה מיתלף בישראל גמור: **מ"ט** לא אמר כרצא. דליף לה מושבז עם קוהו: **משא"כ** צלמה העבריה. לקמיה בני לה: ואינה נמכרת ושגיית. לקמי' ילף ליה: **צעל** כרחו. לקמיה מפרש ליה: יסירה עליו אמה העבריה. אלמא כל הנך איתנהו זה: **גנון** שיערה.

היה רוצה שתהא רוח חכמים נוחה הימנו שהרי רב מרי זר רחל הורמו שלא בקדושה ולידתו בקדושה הוה ש' ואומר ר"ת דלגזי הלואה שנושה לו טובה ש' אין רוח חכמים נוחה הימנו שמשלם רעה תחת טובה אלל התם פקדון הוה ואדרבה רבא טרמ לשומרם ואין נראה לר"י לחלק כלל בין מלוה לפקדון אלא נראה לר"י לפרש הורמו שלא בקדושה ולידתו בקדושה אין רוח חכמים נוחה הימנו לפי שהוא קרוב להיות כשיראל ואמי לאחילופי ולשויה ישראל גמור ואם יבס אשת אחיו יאמרו שאינה זקוקה עוד לאחיו אשתה הורמס ולידתם בקדושה הוה: **באן** בגניבה אחת כאן בשתי גניבות. פי' בקונטרס זהא

וכאן שהורתו שלא בקדושה ולידתו בקדושה רב חייא בר אבין א"ר יוחנן עובד כוכבים יורש את אביו דבר תורה דכתיב ובי ירושה לעשו נתתי את הר שעייר וירלמא ישראל מומר שאני אלא מהכא כ"י לבני לוש נתתי את ער ירושה ורב חייא בר אבין מאי טעמא לא אמר כרבא מי כתיב וחשב עם קונהו ולא עם יורשי קונהו ורבא מאי טעמא לא אמר כרב חייא בר אבין משום כבודו דאברהם שאני: תנו רבנן יש בעברי שאין בעבריה ויש בעבריה שאין בעברי יש בעברי שהוא יוצא בשנים וביובל ובמיתת האדון מה שאין כן בעבריה ויש בעבריה שהרי עבריה יוצאה בסימנין ואינה נמכרת וגשנית ומפרין אותה בעל כורחו מה שאין כן בעברי: אמר מר יש בעברי שאין בעבריה ורמינהו יתירה עליו אמה העבריה שקונה עצמה בסימנין אמר רב ששת יבגון שיערה יעדה פשיטא גיטא בעיא מהו דתימא לא ליבטלה הילכתא מינה קמ"ל אי הכי אמאי יוצאה בסימנין ה"ק אם לא יעדה יוצאה אף בסימנין: ואינה נמכרת וגשנית: מכלל דעבד עברי נמכר וגשנה והתניא בגניבתו ואלא בכפילו בגניבתו ולא בוממו בגניבתו כיון שנמכר פעם אחת שוב אי אתה רשאי למוכרו אמר רבא לא קשיא כאן בגניבה אחת כאן בשתי גניבות א"ל אבוי בגניבתו טובא משמע אלא אמר אבוי לא קשיא יכאן באדם אחד כאן בשני בני אדם ת"ר הגניבו אלף ושוה חמש מאות נמכר וא' וחוזר ונמכר גניבו חמש מאות ושוה אלף אינו נמכר כלל ר' אליעזר אומר אם היה גניבו כנגד מוכרו ואם לאו אינו נמכר אמר רבא בהא זכנור ר"א לרבנן דמאי שנא גניבו חמש מאות ושוה אלף דאין נמכר דנמכר כולו אמר רחמנא ולא חציו ה"ג נמכר בגניבתו אמר רחמנא ולא נמכר בחצי גניבתו: ומפרין אותה בעל כרחו: סבר רבא למימר בעל כרחיה דאדון א"ל אבוי מאי ניהו דכתבנא ליה שמרא ארבייה אמאי נקיט מרגינתא בידיה יהיבנא ליה חספא אלא אמר אבוי ובעל כרחיה דאב משום פגם משפחה אי הכי עבד עברי נמי נכפינהו לבני משפחה משום פגם משפחה הדר אויל ומזבין נפשיה ה"ג הדר אויל ומזבין לה הא קתני אינה נמכרת וגשנית ומני ר"ש היא דתניא מוכר אדם את בתו לאישות ושונה לשפחות ושונה לשפחות אחר שפחות אבל לא לשפחות אחר אישות רש"א כשם שאין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות כך אין אדם ובפלוגתא דהני תנאי דתניא בבגדו בה כיון

(א) זור סא, (ב) ספרי פי' ראה פסיקתא פי' ראה, (ג) ובעינתם הארון ליתא כספיה, וסא חילוף ונגרונן כסף, ועין רש"י, (ד) לעיל די, (ה) נמוט ב: ע"ש, (ו) מיתלמא פי' משפטים פרשה יג, (ז) לקמן כ"ג, (ח) נכתיי טופך: חילומא, (ט) כתובות מח. פד. ב"ק פו: כתובות נב: סנהדרין עה. ימות קא. ב"ב ק; (י) מיתלמא פרשת משפטים פרשה ג לקמן מה, (כ) דפסרי: ואפילו, (ל) נכתיי: והתנא, (מ) דפסרי: היולת, (נ) דפסרי: קדושה, (ס) שיק לעי: ע"ש, (פ) זיל רוח חכמים נוחה הימנו שלא שלם רעה תחת טובה ש' (צ) ויע' ע' חוס' ב"ב קמט. ד"ה נגמנו, (ק) דפסרי: ומכר, (ר) ע"ש: ליתא דפסרי. וגם לא טופך ע"פ הש"ס, ודפס"ן כתוב גנלין ז"ל, פתקמה עליה דרבא והשתא,

הגהות הגר"א

[א] נמי גניבו אלף ושוה ח' מאות נמכר וחוזר ונמכר. ב"ב ג' הרמז ט"ו ואינו חוזר ונמכר וכו' כמיתלמא והיא גירסת נטוה מהל':

מוסף תוספות

א. ותיקן ר"ת דהתם כיון שעשה לו העבדים חסד שהלוה לו יעשה עמו חסד ויתן לבניו אבל כאן שלא עשה עמו חסד שהפקידם אצלו אין צורך להחזיר לבניו. וכן ב"ב קמט. ד"ה מגמרי. ב. דתיקן דבמלוה דליכא שיעבורא יש לו להחזיר כל שכן צפקדון שהוא בעין ואין שילוחו יד בו שיעבורא יש לו להחזיר אדרבא טפי מסתברא דפיקדון דברשותיה דמריה איתא יחזיר. אשה לא נטע למי. ג. [אבל] כשהורתו ולידתו שאלה בקדושה אמרין דרוח חכמים נוחה הימנו ולא אחי למיתלף בישראל גמור ולומר דיש לו חייס. טופ' ה"ל"ט. ד. אפי' גנב הכל מאיש אחד והעמידו בדין כפעם אחת על כולן. ש. ה. דבגניבתו מושבז חזר גיביתו מילא כתיב בגניבותיו. טופ' ה"ל"ט.

תורה אור השלם

- אל התקדוה בם פי לא אתן לכם מארצם עד מדרך פה רגל פי ידשה לעשו נתתי את הר שיעיר. דברים ב ה
- ויאמר ה' אלי אל תצר את מואב ואל תהרסוהו כי לא יאמר בך מלאך ה' כי ידשה אתן לך מארצו ידשה פי לבני לוש נתתי את ער ידשה. דברים ב ה
- וחשב עם קונהו משנת היתירו לו עד שנת היבל ויתרו כסף ומפרין במקדש שנים כימי שביד יתירו עמו: ויקרא כו ה
- אם ירדה השמש עליו דמים לו שלם יבשל אם אין לו ומכר שמתו כב ב
- אם רעה בעיני אדניק אשר לו יעדה והפקדה לשם וכו' לא ימשל לקברה בגדו בה: שמות כא ח

מוסף רש"י

כי יררשה לעשו נתתי את הר שיעיר. עשר עממין תמתי לו שבעה לבס יקני וקניו וקדומו יתן עמו ומולח ושעיר אחת מהם לעשו והשמים לבני לוש שכר שהלך אמו למצוה וישתק על מה שחיו אומרים על אשמו אחרת היא עשאו כנו (דברים ב. ער. שם מדינה טס) יתירה עליו אמה העבריה. אקונה עמה כלל אלה ופסימי נערוה. כילפין לעיל (ד. מוילתה חס (לעיל ד). בגנבתו ולא בוממו. ואין ממכרין אס העשירו שגג ואין לו מה לשלם ונגמך דעו למכר כדכתיב ומכר גנבתו (מכות ב). משרום פגם משפחה. גמלי הוא להס (כתובות טז) שחי נושין דבכר (סנהדרין טה).

אמר אבוי בע"ב בורחיה דאב.

פירש בקונטרס אס יש לו כופין אותו ופודה אותה וק"ק להר"מ א"כ מאי קאמר בסמוך ה"ג דלזיל ומוציין לה ומה תועלת בזמירתו מאחר דנכוח אותו לפדותה ושמא' יש לומר דנכוח בני המשפחה לפדותה ע"כ דלז משום דלא ימח ליה לאכז שחשור לבימו ויהא פירסתו לאכז עליה והשתא נחא שפיר דהדר אזיל ומוציין לה: כיון

שאינה מכורה אינו דין שלא תמכר: לאישות אחר שפחות. מוכרה צקלת קידושין אחר שמכרה לשפחות ויתמה וחזרה אליו: אכל [לא] שפחות אחר אישיות. קיבל קידושין וחזרה אליו שנתארמלה אין חוזר ומוכרה לשפחות ולקמיה ילפי' לה: ופולגנא דהני סנאי. כלומר קמימלגי ת"ק ור"ש דדרשה דהאי קרא דלפיגי ב"ר א"ר ר"ע: (ס) דבבב"ר ר"ע גרסינן כיון